

Kaavoittajan vastineet Kaustisten keskustan oyk:n muutokseen ja laajen- nukseen Kalaveden tuotantoalueella annettuihin lausuntoihin ja mielipi- teisiin.

Kaavaluonnos oli laatimisvaiheen kuulemista varten nähtävillä 21.1.-24.2.2019 välisen ajan.

Vastineet luonnosvaiheen palautteeseen:

10 kpl lausuntoja:

1. KORPELAN VOIMA	(24.1.2019)
2. TUKES	(15.2.2019)
3. KRONEBYN KOMMUN	(15.2.2019)
4. KESKI-POHJANMAAN LIITTO	(18.2.2019)
5. VETELIN KUNTA	(20.2.2019)
6. KOKKOLAN KAUPUNKI/YMP.TERV.HUOLTO	(21.2.2019)
7. KESKI-POHJANMAAN PELASTUSLAITOS	(22.2.2019)
8. K.H. RENLUND MUSEO	(22.2.2019)
9. MUSEOVIRASTO	(4.3.2019)
10. ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS	(8.3.2019)

1 kpl mielipide

Lausunnot

1) KORPELAN VOIMA

Kantatie 63:n pohjoispuolella sijaitsevan sähköjakeluverkon omistaa Korpelan Voima kuntayhtymä. Kuntayhtymän tytäryhtiöllä Verkko Korpela Oy:llä on yksinoikeus rakentaa sähköverkkoja lausuntoa koskevalla alueella.

Korpelan Voiman omistamaa sähköjakeluverkkoa ei sijaitse lausuntoa koskevalla alueella, mistä joh-
tuen osayleiskaavan muutos ei kuntayhtymän ennakkokäsityksen mukaan aiheuta muutostöitä ole-
massa olevaan sähköverkkoon. Mikäli osayleiskaavan muutos aiheuttaa Korpelan Voiman ennakko-
käsityksestä poiketen muutoksia olemassa olevaan sähköjakeluverkkoon, tulee muutosten aiheut-
tajan korvata muutoksen aiheuttamat kustannukset Verkko Korpela Oy:lle.

Aluetta koskevat suunnitelmat tulee tehdä yhteistyössä sähköjakeluverkkoa rakentavan Verkko Kor-
pela Oy:n kanssa. Kaavoituksessa tulee ottaa huomioon Kalaveden tuotantoalueen tarvitseman ra-
kennettavan uuden sähköjakeluverkon muuntajapaikat ja maakaapelireitit. Lisäksi, mikäli kantatie
63:een tehdään muutoksia, tulee niiden yhteydessä varata Kalaveden tuotantoalueen sähkönsyöttöä
varten riittävä määrä tien alitusputkia.

Lisätietoja antaa suunnittelupäällikkö Tapio Isokangas, tapio.isokangas@korpelanvoima.fi,
puh. 044 774 7316.

Kannuksessa 24.1.2019

Tuula Loikkanen, toimitusjohtaja

Vastine:

- *Lausunto ei aiheuta muutoksia oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan.*
- *Lisätään Verkko Korpela Oy kaavahankkeen osallisiin.*
- *Mikäli osayleiskaavan muutos aiheuttaa Korpelan Voiman ennakkokäsityksestä poiketen muutoksia olemassa olevaan sähköjakeluverkkoon, tulee muutosten aiheuttajan korvata muutoksen aiheuttamat kustannukset Verkko Korpela Oy:lle.*

2) TUKES

Lausunto osayleiskaavamuutoksesta ja asemakaavaluonnoksesta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on vastaanottanut Kaustisen kunnan lausuntopyynnöt koskien osayleiskaavan muutosta ja laajennusta sekä asemakaavaluonnosta Keliberin Kalaveden tuotantoalueella. Keliber Oy:n tuotantolaitoksesta tulee mahdollisesti vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia harjoittava kohde, joka tarvitsee Tukesin luvan. Lupahakemus ei kuitenkaan ole vielä vireillä Tukesissa eikä Tukesilla ole tässä vaiheessa tarkempaa tietoa rikastamon prosesseista, kemikaalimääristä ja -luokituksista, joten mahdollisen kemikaalionnettomuuden vaikutuksia ja suunnittelualueen soveltuvuutta tuotantolaitoksen sijoitukseen voidaan arvioida vasta yleisellä tasolla.

Lähin asuin- tai lomarakennus sijaitsee kaavaselostusten mukaan noin 500 metrin päässä tuotantolaitoksessa. Asemakaavaselostuksessa on esitetty suunnitellun rikastamon pääprosesseja ja käytettäviä kemikaaleja. Vastaavanlaisten rikastusprosessien kemikaalionnettomuuksien vaikutusten ei yleisesti arvioida yltävän satojen metrien etäisyydelle. Asemakaavaselostuksessa tuotantolaitoksen alueella oleva kaavamerkintä T-kaiv mahdollistaa Tukesin näkemyksen mukaan vaarallisia kemikaaleja käsittelevän ja varastoivan tuotantolaitoksen sijoittamisen alueelle.

Hankkeen tässä vaiheessa käytettävissä olevien tietojen perusteella osayleiskaavan muutos ja asemakaavaluonnos mahdollistavat vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevän ja varastoivan tuotantolaitoksen sijoittamisen alueelle. Tukesilla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksiin.

Leena Ahonen

ryhmäpäällikkö

Aki Ijäs

ylitarkastaja

Vastine:

- *Lausunto ei aiheuta muutoksia oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan.*

3) KRONEBY KOMMUN

31 § Kaustby kommuns begäran om utlåtande gällande detaljplan samt generalplan över Kelibers produktionsområde vid Kalavesi

Planläggaren: Kaustby kommun har begärt utlåtande om en utvidgning av delgeneralplan samt ny detaljplan gällande området för Keliber Oy:s planerade produktionsområde vid Kalavesi i Kaustby kommun. Kronoby kommun gav den 28.5.2018 S 119 ett utlåtande om generalplanen över de kommande gruvområdena.

De nu aktuella planerna gäller området där Keliber bygger sina anläggningar bredvid Väg 63 till Toholampi och kan ej tänkas beröra Kronoby kommun.

Kommundirektörens förslag: Kronoby kommun meddelar Kaustby kommun att kommunen inte har något att anmärka mot planerna.

Beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt i enlighet med förslaget

Vastine:

- *Lausunto ei aiheuta muutoksia oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan.*
- *Uttalandet inte orsakar några förändringar i juridiskt översiktsplan kartan*

4) KESKI-POHJANMAAN LIITTO

Kaustisen kunta On pyytänyt lausuntoa (22.1.2019) keskustan osayleiskaavan muutos- ja laajennusluonnoksesta Keliberin Kalaveden tuotantoalueella. Keliber Oy suunnittelee Keski-Pohjanmaan liitumprovinssin alueella, Kokkolan kaupungin ja Kaustisen kunnan alueilla sijaitsevien Outoveden, Syväjärven, Rapasaaren ja Läntän esiintymien hyödyntämistä. Louhoksista saatava kiviaines on tarkoitus jatkojalostaa Kaustisten Kalavedelle suunnitellulla rikastamolla. Rikastamoalueen (tuotantolaitos) rakentaminen vaatii Kaustisen keskustan osayleiskaavan (muutoksen) ja asemakaavan, joiden rajaukset tarkentuvat työn edetessä.

Keskustan osayleiskaavan muutosta ja laajennusta koskevalla Kalaveden tuotantoalueen alueella on voimassa Keski-Pohjanmaan maakuntakaava. Maakuntakaavoitus Keski-Pohjanmaalla on edennyt vaiheittain siten, että vaihekaava vahvistettiin ympäristöministeriössä ensimmäinen 24.10.2003, toinen 29.11.2007, kolmas 8.2.2012 sekä neljäs 22.6.2016. Maakuntakaava on ohjeena alueen yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa.

Keskustan osayleiskaavan muutos- ja laajennusalueelle Kalaveden tuotantoalueella ei ole maakuntakaavassa osoitettu merkintöjä. Maakuntakaavan mukaisesti alueelle ei siten kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä. Suunnittelualueen pohjoispuolelta kulkeva Toholammintie (kt 63) on maakuntakaavassa esitetty merkittävästi parannettavana kantatienä. Keski-Pohjanmaan liitto toteaa kaavaluonnoksen olevan maakuntakaavan mukainen. Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa kaavan laadintaan.

Jyrki Kaiponen , vt. maakuntajohtaja

Mari Pohjola , aluesuunnittelupäällikkö

Vastine:

- *Lausunto ei aiheuta muutoksia oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan.*

5) VETELIN KUNTA (khal 18.02.2019 §22)

Kaustisen kunta pyytää lausuntoa Keliber Oy:n Kalaveden tuotantoalueen asemakaavaluonnoksesta, osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta ja keskustan osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta Kalaveden tuotantoalueella.

Esitys kj:

Kunnanhallitus antaa Kaustisen kunnalle seuraavan lausunnon Keliber Oy:n Kalaveden tuotantoalueen asemakaavaluonnoksesta, osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta ja keskustan osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta Kalaveden tuotantoalueella.

Perhunjokilaakso on merkittävä ja vetovoimainen virkistys -ja kalastusnautinta-alue sekä alueen väestön että muualta tulevien vierailijoiden keskuudessa. Louhosalueiden ja sivukivien varastointialueiden vesistö ym. päästöt tulee selvittää huolellisesti etukäteen ja suunnitella, mitoittaa ja rakentaa ympäristönsuojelujärjestelmät ja rakenteet riittävällä tavalla niin, että ympäristövahingot voidaan ehkäistä etukäteen ja etteivät juoksutusvesistöjen ja Vetelinjoen kalasto, linnusto ja muu eliöstö kärsi kaivostoiminnasta. Kaikki tuotantoalueiden jätevedet tulee käsitellä hallitusti ja huolellisesti ennen niiden juoksutusta luonnonvesistöihin. Myös kaavoissa tulee ottaa luonnonsuojelun tarpeet ja elinolosuhteet riittävällä tavalla huomioon.

Vetelin kunnanhallitus edellyttää, että kaavoituksessa otetaan huomioon merkittävästi kasvavan raskaan liikenteen vaikutukset liikenneturvallisuuteen Kaustisen kuntakeskuksessa ja valtatie 13:sta, jossa on paljon alueen kuntien työmatkaliikennettä ja asiointiliikennettä sekä Kaustiselle että Kokkolaaan.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tekninen johtaja Tero Uusitalo oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan.

Antti Tattari, hallintosihteeri

Vastine:

- *Keliber hakee Kalavedelle malmin rikastamo- ja tuotantotoiminnan edellyttämää ympäristö- ja vesitalouslupaa missä asetetaan ehdot mm. vesien käsittelylle. Luvat haetaan Sisä- ja Länsi-Suomen aluehallintovirastolta.*
- *Yleiskaava-alue sijaitsee kantatien 63, eli Toholammintien varressa. Suunnitellussa toiminnassa liikennettä yleisille tieosuuksille aiheutuu louhosten ja tuotantolaitoksen välisistä malmikuljetuksista, rikastekuljetuksista eteenpäin, toimintaan liittyvistä tavarakuljetuksista sekä työntekijöiden työmatkaliikenteestä. Raskaan liikenteen määrä lisääntyy malmikuljetusten vuoksi Toholammintiellä Kalavedenrikastamon itäpuolella noin 5 kilometrin pituisella matkalla noin 48 % nykyiseen raskaan liikenteen määrään verrattuna. Rikastamon länsipuolella liikennemäärien lisäykset ovat vähäisempiä.*
- *Kalaveden tuotantolaitoksen liittymä kantatiellä 63 uusitaan, mikä parantaa liittymän turvallisuutta merkittävästi. Liittymän kohdalla tullaan alentamaan nopeusrajoitusta sekä kääntyvälle liikenteelle lisätään omat kaistat.*

6.) KOKKOLAN KAUPUNKI, YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Kaustisen kunta on pyytänyt lausuntoja asemakaavaluonnoksesta Keliber Oy:n Kalaveden tuotantoalueelle sekä keskustan osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta Keliber Oy:n Kalaveden tuotantoalueella.

Kalaveden tuotantoalueelle on aloitettu asemakaavoitus vuonna 2016 litiumin tuotantoa valmistelevaa rikastamoa varten. Asemakaavalla on määritetty tuotantoalueelle rakennettavien tuotantorakennusten sekä alueen teiden rakentamista. Lisäksi on osoitettu suojaviheralue läheisen Pieni Kalavesi –lammen tuotantoalueen puoleiselle rannalle.

Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus on tullut vireille vuonna 2017. Nähtävillä olevien asiakirjojen perusteella muutos koskee ainoastaan Kalaveden tuotantoaluetta ja edellä mainitun asemakaava-alueen lisäksi tämä sisältää asemakaavan ulkopuolelle jäävät tuotantoa palvelevat varasto- ja jätehuoltoalueet.

Rikastamon toiminnasta aiheutuu ympäristöön pölyä, melua ja tärinää. YVA- työssä meluselvitykset osoittivat toiminnasta aiheutuvan päiväajan ohjearvoylityksen Mustalammen alueella yhden lomarakennuksen osalle sekä kahden loma-asunnon kohdalla ohjearvon tason saavuttamista.

Melutasot arvioitiin saatavan ohjearvon alapuolelle hyvällä meluntorjuntasuunnittelulla. Suunnittelu tulisi huomioida jo kaavoja laadittaessa. Kaavoitustyössä haittoja voidaan ennaltaehkäistä toimintojen sijoittelulla sekä jättämällä pölyä ja melua aiheuttavien lastaus-, varastointi-, murskaustoimintojen ympärille puustoisia alueita. Kaavoituksessa tulisikin merkitä mahdollisimman yhtenäinen ja suojaava viheralue myös kantatien 63 varrelle sekä vakituisen asutuksen suuntaan tuotantoalueen länsipuolelle Asemakaavasta puuttuvat tiedot sallitusta rakennusmäärästä, tontin tehokkuusluvusta sekä rakennusten korkeudesta.

Alueen suunnittelussa tulee huomioida vanha kaatopaikka ja siitä mahdollisesti aiheutuvat terveyshaitat. Jätetäytön tarkka sijainti tulee selvittää, eikä sen päälle tule rakentaa. Mikäli tielinjaukset vaativat jätetäyttöön kajoamista, tulee myös tähän liittyvät riskit arvioida ennalta.

Lausunnonlehteyksistä asiakirjoista puuttuu varsinainen yleiskaavaluonnos, ainoastaan selostusosa ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma olivat lausuntopyyntöön liitteenä. Kaavoitustyön tarkoitus on edetä laajemmasta suunnittelusta kohti yksityiskohtaisempaan, jolloin esimerkiksi ympäristössä ole-massa oleva rakennettu loma- ja vakituinen asutus tulee huomioiduksi osayleiskaavaa laadittaessa. Esitettyjen asiakirjojen perusteella ei ole mahdollista onko suunnittelussa huomioitu riittävästi mahdolliset haitan kärsijät tuotantoalueen ympäristössä.

Mari Viirret, terveystarkastaja

Vastine:

- *Melutasojen hyväksyttävyyys arvioidaan rakennuslupavaiheessa.*
- *Osoitetaan kaavakartalle mahdollisimman yhtenäinen ja suojaava viheralue pölyn ja melun leviämisen vähentämiseksi kantatien 63 varrelle sekä vakituisen asutuksen suuntaan tuotantoalueen länsipuolelle.*
- *Yleiskaavassa vanha kaatopaikka on huomioitu ja osoitettu kaavamerkinnällä: ”Terveyshaitan poistamistarve. Asemakaavaa muutettaessa tai rakennushanketta suunniteltaessa mahdollisesti pilaantuneet alueet sekä jo pilaantuneeksi todetut alueet tulee selvittää ja puhdistaa tarvittavilta osin ympäristösuojelulain mukaisesti, ennen kuin alueelle rakennetaan.” Vanhan kaatopaikan alue on huomioitu alueen yleis- ja rakennussuunnitelmissa, eikä sen kohdalle olla lähtökohtaisesti suunnittelemassa rakentamista.*

7.) KOILLISMAAN PELASTUSLAITOS

Pelastusviranomaisen lausunto

Kaavoituksessa tulee riittävässä laajuudessa turvata pelastusajoneuvojen pääsy kohteisiin. Kaavassa tulee huomioida myös sammutus- ja pelastustoimintaan tarvittavan sammutusveden riittävästä saavuudesta alueella.

Jouni Leppälä , pelastuspäällikkö

Vastine:

- *Lausunto ei aiheuta muutoksia oikeusvaikutteiseen kaavakarttaan.*

8.) K.H. RENLUND MUSEO

Lausuntopyyntö 22.1.2019

Luonnosvaiheen kuuleminen: Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella

K.H. Renlundin museo —Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo on tutustunut kohdetta koskeviin suunnitelmiin toimitetun aineiston perusteella. Maakuntamuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman vaalimisen näkökulmasta ja toteaa lausuntonaan seuraavan.

Kaivosyhtiö Keliber Oy suunnittelee Kaustisen sekä Kokkolan Ullavan kaupunginosan alueille sijoittuvien litiumpitoisten mineraaliesiintymien hyödyntämistä. Tarkoituksena on käynnistää kaivostointiminta aluksi Ullavan Längössä ja tuotantotoiminta Kaustisen Kalaveden tuotantolaitoksella. Tuotantolaitoksella on tarkoitus rikastaa ja jalostaa kaivosyhtiön louhoksilta louhittavaa malmia. Rikastusprosessin jälkeen syntyvä spodumeenirikaste on tarkoitus kuljettaa Kokkolaan kemiantehtaalle jatkojalostettavaksi.

Maakuntamuseo on lausunut osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 30.8.2017, ja tuolloin lausunut seuraavan: "OAS:ta ilmenee, että osayleiskaavamuutosta ja —laajennusta varten laadittavat tiedot saadaan Kaustisen kunnasta. Lisäksi siinä hyödynnetään YVA-menettelyn selvityksiä ja arviointeja sekä Kaustisen keskustan osayleiskaavaa varten laadittuja selvityksiä. Erityisesti selvitetään maisema- ja luontotekijät sekä rakennettu ympäristö, liikenne ja tekninen huolto, maanomistus ja suunnittelutilanne."

Luonnosvaiheen selostusosasta todettakoon, että luvussa 3.7. viitataan laadittuihin perusselvityksiin, joita on laadittu mm. YVA-menettelyssä, mutta perusselvityksiä ja niiden tuloksia ei ole tarkemmin esitelty kaavaluonnoksen selostuksessa. Näin ollen selostusosan luvussa 6. esitetyt vaikutusten arvioinnit vaikuttavat perusteettomilta. Kaavaluonnoksesta ei myöskään ilmene osayleiskaavamuutoksen ja laajennuksen aluevaraukset eikä kaavakarttaa ei ollut lausuntopyyntöaineistossa.

Edellä mainituista syistä johtuen maakuntamuseo ilmoittaa, ettei voi lausua osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta kaava-aineiston puutteellisuuden vuoksi, ja esittää että kaavaluonnoksen aineistoa valmistellaan uudelleen lausuntomenettelyä varten

Arkeologisen kulttuuriympäristön osalta lausunnon antaa Museovirasto.

Kristiina Ahmas , museotoimenjohtaja

Pirkko Järvelä , maakunta-amanuessi

Vastine:

- *Kaava-asiakirjoja täydennetään kaavaehdotusvaiheeseen ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunto.*
- *Vaikutukset on arvioitu YVA-prosessissa ja kaavaselostus pohjautuu pääosin YVA-vaiheen tuloksiin.*

9). MUSEOVIRASTO

Kaustisen kunta on lähettänyt Museovirastoon lausuntopyynnön, joka koskee Kalaveden tuotantoalueen osayleiskaavan muutosta ja laajennusta. Museovirasto on tutustunut asiaan ja toteaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta seuraavan.

Kaava-aineistoa on täydennetty 25.2.2019 lähetetyllä kaavakartalla. Osa Kalaveden tuotantoalueesta on sisältynyt vuonna 2014 tehtyyn arkeologisen kulttuuriperinnön inventointiin (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Inventoinnissa kartoitetuilta alueilta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä.

Museovirasto on tarkastellut uudelleen kaavamutoksen ja laajennuksen suhdetta v. 2014 tehtyyn arkeologisen kulttuuriperinnön inventointiin. Museovirasto korjaa OAS-vaiheen lausuntoaan ja ehdottaa, että aiemmin tehtyä arkeologisen kulttuuriperinnön inventointia täydennetään/päivitetään niiltä kaava-alueen osilta, jotka eivät ole sisältyneet v.2014 tehtyyn selvitykseen (poislukien voimakkaasti muokatut alueet).

Muinaismuistolain (295/1963) 15 §:n mukaan inventoinnin kustannuksista vastaa hankeen toteuttaja. Arkeologisia kenttätöitä tekevien tahojen yhteystietoja on saatavissa oheisen linkin kautta <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen>

Muutoin kaavaselostuksessa (luku 2.3.) esitellään kaava-alueen lähiympäristön arkeologista kulttuuriperintöä mainitsemalla lähiseudun muinaisjäänökset.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta asiasta lausuu Keski-Pohjanmaan maakuntamuseon ja Museoviraston yhteistyösopimuksen mukaisesti maakuntamuseo.

Yli-intendentti

Intendentti

Helena Taskinen

Satu Mikkonen-Hirvonen

Vastine:

- *Osa Kalaveden tuotantoalueesta on sisältynyt vuonna 2014 tehtyyn arkeologisen kulttuuriperinnön inventointiin (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Inventoinnissa kartoitetuilta alueilta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Aiemmin tehtyä arkeologisen kulttuuriperinnön inventointia on täydennetty/päivitetty niiltä kaava-alueen osilta, jotka eivät ole sisältyneet v.2014 tehtyyn selvitykseen. (Keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden Keliberin tuotantoalu-*

eella, arkeologinen inventointi, 29.7.2019). Inventoinnissa kartoitettiin yksi uusi muinaisjäännöskohde, Jyrykorkia tervahauta. Tämän hetken suunnitelmien perusteella hankkeella ei olisi vaikutusta muinaisjäännöksiin.

10.) ETELÄ-POHJANMAAN ELY

Lausunto yleiskaavaluonnokseen nimellä Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella.

Kyseessä on yleiskaavakaavaluonnos, jota laaditaan Keliberin OY:n Kalaveden rikastamoalueelle. Kaustisen kunta pyytää samanaikaisesti lausunnot Keliber OY:n Kalaveden rikastamoalueelle laadittavista yleis- ja asemakaavaluonnoksista. Kaustisen kunnan pyytämä lausunto yleiskaavaluonnoksesta on nimeltään Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella.

Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella kaavan kaavoittaja on Kaustisen kunta ja kaavaa laatii Sweco Ympäristö OY. Kaustisen kunnan lausuntopyyntöön on liitetty 16.6.2017 päivätty Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma(OAS) 6/2017 sekä osayleiskaavaselostus merkinnällä 2019/01.

Kaavoitettavalla alueella on voimassa Kaustisen kunnanvaltuuston vuonna 2015 hyväksymä Kaustisen keskustan osayleiskaava. Osayleiskaava kattaa osittain yleiskaavoitettavan alueen, joka on osoitettu yleiskaavassa merkinnällä T- Teollisuus- ja varastoalue.

Kaustisen kunnan yleiskaavaluonnoksen lausuntopyyntö ei sisällä liitteitä kunnan asiassa tekemistä päätöksistä. Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella lausuntopyynnöstä puuttui osayleiskaavaluonnoskartta. Kaustisen kunta täydensi kaavan liiteasiakirjat 8.2.2019 Etelä- Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (Ely-keskus) pyynnöstä 4.1.2019 päivättyllä osayleiskaavakarttaluonnoksella (mittakaavassa 1:5000) nimellä Kaustisen Kalaveden tuotantoalue yleiskaava. Kaavaselostuksen nimen ollessa Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella.

Kaustisen kunta laatii Keliber OY:n Kalaveden rikastamon tuotantoalueelle samanaikaisesti yleis- ja asemakaavaa. Niiden valmistuksessa Kaustisen kunnan tulee korjata ja poistaa kaavojen selostuksista lausunnossa mainitsemattomat kirjoitus- ym. sisältörakennevirheet. Molempiin kaavojen kaavaselostuksiin kaavojen tehtävää tulee tarkentaa. Yleiskaavassa tarkennus sisältää kuvauksen laadittavien kaavojen keskinäisestä suhteesta. Kunnan on huomioitava tämä yleiskaavan merkitys asemakaavan nähden ajoittamalla kaavojen hyväksymispäätökset tehtäväksi oikeassa järjestyksessä.

Kunnan on huolehdittava, että julkipannut kaavalle merkitykselliset asiakirjat, kaavakartta ja -selostus ovat julkipanoaikana saatavilla. Kaavan sisällön ymmärtämisessä ehdottoman merkityksellisiä ovat kaavakartta ja sen selostus, joilla tulee olla sama nimi. Kaavan otsake kertoo mm. kaavasta lausuvalla mm. missä vaiheessa kaavalausuntoa pyydetään (luonnos, ehdotus jne.). Lausuntopyyntöön tulee oheistaa ote kunnassa kaavaa käsitelleen viranomaisen (lautakunta, kunnanhallitus jne.) kokouspöytäkirjasta. Ote kertoo kaavan laadintavaiheen lisäksi laadintaan liittyvistä kunnan päätöksistä ja niiden sisällön.

Kaustisen keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden tuotantoalueella kaavaselostuksen johdanto kertoo alueelle laaditun asemakaavaluonnoksen vaativan alueelle yleiskaavallisen tarkastelun. Kaavaselostus ei tarkemmin perustelee tai selosta kaava-alueen laajuutta. Selostus ei kuvaa mm. valintaperustetta tai perusteita, jotka huomioitiin rajattaessa karttaluonnokseen piirretty yleiskaava-alue. Kaustisen kunnan Ely-keskukselle toimittamaan kaavakarttaan tutustuttuaan kysyy, millä perusteilla yleiskaavan aluerajaukset on tehty? Miksi mm. Pieni Kalavesi on osittain yleiskaava-alueen

ulkopuolella sekä miksi se on rajattu osittain asemakaavoitettavaan alueeseen. Kaavakartan selostus ei kerro, mitkä ovat yleiskaava-alueen rajauksen pääperiaatteet. Onko kaavan aluerajauksia tehty erityisesti huomioimalla perusselvityksessä esille tuotuja arvoja, jos näin on, niin mitä huomioidut arvot ovat?

Yleiskaavan kaavaselostuksesta tulee selvitä edellä mainittu ts. mitkä kaivostoiminnasta laadittujen selvitysten tuloksista on huomioitu kaavaan ja miten. Yleiskaavaluonnoksen selostuksesta ei mm. ilmene. onko yleiskaavaan liittyvä liikenne muutosarvio tehty kunnassa selvittämällä laajemmin yleiskaavamuutoksen johdosta mahdollista tarvetta laajempiin liikenneverkko-suunnitelmiin.

Kaavaselostuksessa ei ole käsitelty viime kesän luontoselvityksessä (Jarmo Saarikivi: Sukeltajakuorilais- ja sudenkorentoselvitys Keliber OY:n kaivosalueella (Kokkola ja Kaustinen) kesällä 2018) Pieni Kalavedessä havaittuja sukeltajakuoriaisia, jotka ovat luontodirektiivin liitteen IVa-lajeja ja tiukasti suojeltuja. Sukeltajakuoriaisiin, kuten myös viitasammakkoon, saattaa ulottua vaikutuksia lammen valuma-alueella sijaitsevasta tuotantoalueesta, sillä rakentaminen saattaa vaikuttaa Pieni Kalaveteen valuvien vesien määrään ja laatuun. Selostusta on syytä täydentää tältä osin. Asiaa käsitellään myös ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa.

Kaavaselostukseen tulee liittää tarkat tiedot kaavaan laadinnassa huomioiduista selvityksistä, myös kaava-alueelle kohdistettujen lupapäätösten esim. ympäristöluvan huomioinnista kaavaluonnokseen sekä tieto kaava-alueen aiempaan käyttöön liittyvistä toimista ja/tai päätöksistä esim. suljettu kunnan kaatopaikka jne. Tämä on tärkeää, jotta kaikkiin kaavoituksen pohjana käytettyihin selvityksiin osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus tutustua.

Kaavan sisältöön tai sen laadintaan liittyviä kysymyksiä voidaan käsitellä tarvittaessa erillisessä neuvottelussa. Tällaisen tarpeen ilmetessä toivomme sopivan neuvotteluajankohdan sopimiseksi yhteydenottoa ELY-keskukseen ylitarkastaja Harald Zschaueriin puh. 040 719 2405.

Alueidenkäytön ryhmän päällikkö Matti Rantala

Ylitarkastaja Harald Zschauer

Vastine:

- *Kaavan nimi on keskustan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalaveden rikastamolla. Asiakirjat tarkistetaan yhtenäisiksi.*
- *Kaava-asiakirjoihin tarkennetaan kaavaprosessin etenemisen kuvaus sekä viitteet kunnan tekemiin kaavahanketta koskeviin päätöksiin.*
- *Kaavahanke on kestänyt pitkään ja Kalaveden rikastamoalueen toteuttamista varten on laadittu runsaasti selvityksiä ja suunnitelmat ovat muokkautuneet niiden mukaan. Kaava-aineiston tiedot perustuvat kaavan laadintahetkellä saatavissa olleeseen aineistoon. Vaikutukset on arvioitu YVA-prosessissa ja kaavaselostus pohjautuu pääosin YVA-vaiheen tuloksiin. Kaavaehdotusvaiheessa tiedot tarkennetaan mm. päivitettyjen ympäristölupa-asiakirjojen pohjalta.*
- *Kaavaselostukseen lisätään tiedot kaavaan laadinnassa huomioiduista selvityksistä sekä kaava-alueelle kohdistuvista lupapäätöksistä sekä tiedot suljetun kaatopaikan liittyvistä toimista ja päätöksistä.*
- *Kaava-alueen rajausta perustuu pääosin maanomistajien kanssa tehtyihin sitoviin sopimuksiin. Aluerajauksen lähtökohtana on myös ollut se, että laadittavaan yleiskaavaan sisällytetään rikastamoaltaat, jolloin asemakaava voidaan laatia suppeampana käsittäen lähinnä alueelle tulevat rakennukset.*

- *Viranomaisneuvottelun pitämistä kaavailtiin jo vuoden 2017 lopulla, jolloin ely-keskus esitti, että viranomaisneuvottelut pidetään siinä vaiheessa kun on selvää mitä aiotaan kaavoittaa ja millä rajapinnoilla. Tämä tarkoittaa sitä että YVA tulisi olla käsiteltyä ja että myös kemiantehtaan sijoituspaikasta pitäisi löytyä päätös ja jonkinlaiset karkeat kaavaluonnokset jo tehtynä.*
- *Viranomaisneuvottelu pidettiin 25.9.2019 ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.*

Mielipiteet

1. MATTI KOSKELA (21.2.2019)

1) MATTI KOSKELA

LAUSUNTO: KELIBERIN YLEISKAAVAN JA ASEMAKAAVAN LAATIMINEN

Huomautamme, että tilan HIETALA 236-401-18-31 maanomistajaan ei ole otettu yhteyttä kaavaluonnosta tehtäessä. Maanomistaja ei ole saanut tietoa siitä, miten suunnitelmat rajoittavat maa- ja metsä-taloustoimintaa maanomistajan kiinteistöllä.

Vastine:

- *Lounais-koillis-suuntainen kapea Toholammintien suuntainen tila 18-31 sijaitsee alueen pohjoisosassa Toholammintien varressa. Kaavaluonnoksessa alue on osoitettu kokonaisuudessaan T-kaiv, teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueeksi. Alueelle ei ole ensi vaiheessa ajateltu tulevan kaivostoimintaa, vaan kaava-alueen koillisosa on sisällytetty kaavaan aluevrauksena mahdollisuutena laajentaa rikastamatoimintoja. Kaavaehdotuksessa koko Toholammintien varsi osoitetaan suojaviheralueena.*